ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta ..$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta .$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta......$8.50 Kuusi kuukautta......$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year...........$5.50 Three Months........$1.60
Six Months..........$3.00 One Month..........60

No. 82

PERJANTAINA, HUHTIK. 8 P.—FRIDAY, APRIL 8 1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

ENGLANNIN KAIVOSTYÖLÄISET HYLJÄNNEET GEORGEN ESITYKSEN

Pumppuja ei panna käyntiin kaivoksissa. Neuvottelut katkenneet. Kaivostyöläisten vaimot ja lapset mukana taistelussa. Asema entistä kriitillisempi.

LONTOO, huhtik. 7 p. — Kaivostyöläisten, hallituksen ja kaivostenomistajien edustajien neuvottelut, joiden avulla pyrittiin sopimaan palkkariita kaivosmiesten ja heidän työnantajiensa välillä, katkesivat tänään. Kaivostyöläisten järjestön toimeenpaneva komitea ei suostunut pääministeri Lloyd-Georgen esitykseen, että pumppumiehet pannaan jälleen takaisin työhön ennen neuvottelujen alottamista, jotta voidaan estää kaivokset täyttymästä vedellä, ja neuvotteluista ei niinmuodoin tullut mitään.

Lloyd-George sanoi kaivostyöläisten edustajille Englantia uhkaavan samanlaisen kaaoksen kuin on Venäjällä.(?) Edustajakamarissa hän sanoi hallituksen päättäneet taistella kaivostyöläisiä vastaan loppuun saakka ja sanoi toivovansa, että kansa antaa sille apua tuossa taistelussa. "Meidän on ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin aseman pelastamiseksi," hän jatkoi.

Rautatieläisten kansallinen ammattijärjestö on tehnyt kuljetustyöläisten ammattijärjestölle ehdotuksen, että noiden järjestöjen edustajat pitäisivät yhteisen kokouksen, jossa sopisivat tehoisista toimenpiteistä kaivostyöläisten avustamiseksi. Rautatieläisten ammattijärjestön toimeenpaneva komitea, kysymystä pitämässään kokouksessa harkittuaan, antoi seuraavan lausunnon:

"Rautatieläisten toimeenpaneva komitea on yksimielinen siihen nähden, että kaivostyöläisille tarjottuja ehtoja ei voida hyväksyä ja että ne tässäasiassa ovat alkuna yleiselle hyökkäykselle työväenluokkaa vastaan; sillä ne osottavat tehtävän yrityksen palkkojen polkemiseksi samalle tasolle kuin ne olivat ennen sotaa."

Rauhattomuuksia on edelleen ollut useilla kaivosseuduilla; lakkolaiset häiritsevät työhön pyrkiviä rikkureita, joita työnostajat palkkaavat pitämään käynnissä pumppuja kaivoksissa. Useat kaivokset ovat jo kaiksi veden vallassa ja se on jo aiheuttanut niissä arviolta miljoonien vahingon.

Tänne useilta kaivosseuduilta tulleet tiedot kertovat naisten ja lasten liittyneen lakkolaisiin näiden pannessa toimeen mielenosotuksia. Lakkolaiset vaimoineen ja lapsineen ovat useissa paikoissa piirittäneet kaivosaukot ja pakottaneet seisauttamaan pumput.

RAUTATIELÄISET KANNATTAVAT KAIVOSMIEHIÄ

LONTOO, huhtik. 7 p. — Rautatieläisten kansallinen järjestö tänään yksimielisesti päätti seisoa kaivostyöläisten takana heidän nykyisessä taistelussaan.

Hallitus koettaa saada kaivostyöläiset taivutetuksi neuvottelemaan omistajien ja hallituksen edustajien kanssa pumppujen käynnissä pitämisestä ennenkuin muita kysymyksiä otettaisiin esille, samalla kun [illegible]illiset, A. Henderson ja J. R. Clynes näiden mukana, houkuttelevat kaivostyöläisiä antamaan perään kysymyksessä, koskien pumppujen käynnissä pitämistä.

Itsenäisen työväenpuolueen toimeenpaneva komitea kehottaa kaikkia puolueen jäseniä avustamaan kaivostyöläisiä kaikin mahdollisin keinoin, sanoen nykyiseen kriisiin olevan syynä järjestyneiden kapitalistien yrityksen vallata itselleen oikeuden rajottamattomaan riistoon ja alentaa raatajien elintasoa, jota on vastustettava.

Lloyd-George sanoi edustajakamarissa, että kysymyksessä on paljoa tärkeämpiä seikkoja kuin vain riita palkasta, ja tämän yleensä selitetään merkitsevän sitä, että taistelua kaivostyöläisten ja hallituksen välillä käydään todellisuudessa hiilikaivosten sosialisoimisesta. Hallitus edelleen tekee valmisteluja voidakseen käyttää armeijaa ja laivastoa [illegible]ussa, jos se käy tarpeelliseksi. Kaivostyöläisten edustajien taholta esitettiin konferenssissa m.m. vaatimus kansallisen palkkaneuvoston perustamisesta.

Hallituspiireissä on otettu keskusteluksi kysymys osan Irlannissa olevasta sotaväestä takaisin Englantiin kuljettamisesta, ja jos tuo tuuma toteutetaan, niin sieltä otaksuttavasti tuodaan takaisin etupäässä n. k. "black and tan"-poliiseja, jotka ovat erityisemmin "kunnostautuneet" julmuuksien harjottamisessa Irlannissa. Viranomaisia kuitenkin arveluttaa pienentää Irlannissa olevia joukkoja, koska sinn feiniläiset siinä tapauksessa todennäköisesti rupeaisivat entistä raivokkaammin hyökkäilemään hallituksen joukkoja vastaan.

Hajoaako Sosialistipuolueen jäännöskin

CHICAGO, (Fed. Press.) — Yhdysvaltain sosialistipuolueeseen on perustettu Kolmannen kansainvälisen komitea, tarkotuksella toimia puolueen yhdistämiseksi Kolmanteen kansainväliseen, niin ilmottaa J. Louis Engdahl komitean sihteeri. Komiteaan on valittu 25 jäsentä ympäri maan.

Komitean puolesta annetussa julistuksessa sanotaan muun muassa seuraavaa: "Puolueen tulee lopettaa kaiken yhteistoiminnan ja yritykset kannattaa neljättä, taikka jotain muuta uutta, tai vanhaa kansainvälistä paitsi Kolmatta. Me kannatamme yhtymistä Kolmanteen kansainväliseen ilman ehtoja. Julkaistut 21 ehtoa eivät meidän mielestämme ole esteenä yhteistoiminnalle."

Julistuksessa, jonka ovat allekirjottaneet Engdahl ja Bircher, selitetään, että Sosialistipuolueen kannattomuus kansainvälisyyskysymyksessä on aiheena puolueen nopeaan hajoamiseen ja rappeutumiseen. Koska puolueessa on vallalla pikkuporvarillis-liberaalinen aines, jonka luutunut vihamielisyys Kolmatta Kansainvälistä kohtaan tekee tyhjäksi vielä puolueessa olevien radikaalisten rippeiden toivomukset, on odotettavissa vielä uusi leikkaus, ennen sen lopullista häviämistä näyttämöltä työväen puolueena.

Postiyhteys alkanut Engl. ja Ven. välillä

WASHINGTON, 7 p. huhtik. — Valtiovirastolle saapuvan tiedon mukaan alkoi Neuvosto-Venäjän ja Englannin välinen postiyhteys toimimaan eilen, huhtikuun 6 p:nä, kahden maan välillä äskettäin solmitun kauppasopimuksen mukaisesti. Samalla alkoi myös sähkösanomayhteys Sanomanlähettäjä on itse edesvastuussa sähkösanomansa kohtalosta.

Tämän kautta on Neuvosto-Venäjä saavuttanut ensimäisen ratkaisevan askeleen kansainvälisen posti- ja sähkösanomayhteyden järjestämisessä, joka edellyttää sitä, että muut maat tulevat nopeasti noudattamaan Englannin esimerkkiä.

CHICAGO OLUESTA "MÄRKÄNÄ"

CHICAGO, 7 p. huhtik. — "Vanhat hyvät päivät" alkoivat Chicagossa eilen. Kaikista reformeeratuimmassakin kapakassa juoksi "paarin" ylitse oikeaa "esihistoriallista" olutta kultaisena ja vaahtoavana virtana, jota janoiset siemasivat itseensä "pitkään ja syvään."

Chicagolaiset mallasjuoman ihailijat kulkivat mutkitellen kahvilasta kahvilaan, asettuen riveihin paarien ääreen. Lasien kilinä, kuntien kohoava innostus ja äänekkyys muistuttivat vanhoja "hyviä aikoja" kaikessa muussa, paitsi näissä seikoissa: "frii lunssi" oli hävinnyt, jokaisen oli "triitattava" itseään ja olutmukin (steinin) hinta oli kohonnut 30 senttiin. Tällä hinnalla myyty olut sisältää 6 prosenttia alkoholia.

Kun eräältä olutkauppiaalta kysyttiin, mistä hän oli saanut olutvarastonsa, tuli vastaukseksi: "Ryöstimme olutpanimon. Teemme sen täst'edes jokaisen kuun ensimäisenä päivänä."

Mutta asiata "syvemmin" tuntevat käsittävät kaiken tämän nyt olevan väkijuomakieltoa koskevien asetusten viimeaikaisen tulkinnan seurauksia.

Vivianin matka epäonnistunut täydellisesti

NEW YORK, 7 p. huhtik. — Ranskan erikoislähettilään Rene Vivianin diplomaattinen vierailu — sillä sitä se on todellisuudessa ollut — Yhdysvalloissa on päättynyt ei muuhun kuin täydelliseen epäonnistumiseen, Ranskan imperialistien näkökannalta katsoen.

New Yorkin rahamiespiireissä ollaan täysin tietoisia Vivianin matkan tarkotuksesta ja niissä keskustellaan asiasta paljoa vapaammin kuin pääkaupungin virkamiespiireissä. "Sangen onneton juttu" sanotaan eräässä huomattavassa piirissä.

Republikaaniset valtiomiehet ovat suoraan sanoen äkämystyneet vierailun johdosta, pitäen sitä sekaantumisena toisen maan asioihin. Viviani on saanut osakseen kaiken virallisen kohteliaisuuden, mutta sen sijaan, että hänen olisi onnistunut muuttaa republikaanisten valtiomiesten ulkomaaohjelmaa, ovat nämä vain jouduttaneet sitä päinvastaiseen suuntaan.

Vivianin matkan päätarkotuksena oli estää erikoisrauhan solmiaminen Yhdysvaltain ja Saksan välillä.

Nyt kuitenkin ilmotetaan, että ensimäinen Amerikan hallituksen askel kansainvälisten suhteiden järjestämisessä on erikoisrauhan teko Saksan kanssa.

Kun Viviani näki asiansa toivottomaksi tässä suhteessa, toivoi hän päätöstä, että Yhdysvallat sitoutuuu turvaamaan Ranskaa siinä tapauksessa jos Saksa ja Ranska vielä joutuvat sotimaan. Tietojen mukaan on hän epäonnistunut tässäkin toivomuksessaan. Vivianin seuraava toimenpide oli turvautua Versaillesin rauhansopimukseen siinä toivossa, että Yhdysvallat hyväksyisivät rauhansopimuksen edes muutamilla itselleen edullisilla poikkeuksilla, jossa tapauksessa Yhdysvallat koko voimallaan olisi joutunut tukemaan Ranskan korvausvaatimuksia Saksaan nähden. Mutta presidentti Harding on nyt viitannut, että Versaillesin rauhansopimus joutaa vaikka romukoppaan. Englantilais-ranskalais-amerikalainen puolustussopimus joutaa myös paperikoriin, sillä mikäli on ilmotettu, Yhdysvaltain nykyinen ulko-ohjelma vaatii täydellistä erossa pysymistä sotkevista sopimuksista ulkovaltain kanssa.

KAUPPASOPIMUSNEUVOTTELUT SUOMEN JA VIRON VÄLILLÄ

ovat alkaneet Helsingissä. Viron puolesta on valtuutettu neuvottelijaksi ent. ulkoministeri A. Birk, jonka avustajiksi on määrätty hrat Mickwy ja Holst.

Suomen edustajat ovat ulkoasiainministeriön kauppapoliittisen osaston päällikkö maisteri L. Oström ja Suomen Virossa oleva konsuli toht. Hj. Göös.

KASAKKALAKI EI LÄPÄISSYT OHIOSSA.

COLUMBUS, O. (F. P.) — Lakiesitys valtion ratsupoliisin perustamisesta kumottiin Ohion lainlaatijakunnan alahuoneessa pienellä enemmistöllä. Arvellaan, että esityksen kannattajat koettavat saada laille vielä uuden käsittelyn.

EIVÄT HALUA TEETTÄÄ TÖITÄ VAIMOILLAAN.

CHICAGO, (F. P.) — Noin 2000 Chicagon järjestynyttä janitoria (talonhoitajaa) ovat äänestäneet, että täst'edes talojen kunnossapitotöitä ei saa teettää janitorien vaimoilla, niinkuin on ollut tätä ennen tapana.

TANSKAN JA NEUVOSTO-VENÄJÄN KAUPPASUHTEET

KÖÖPENHAMINA, huhtik. 8 p. — Neuvottelut tanskalaisen kaupan edustajien ja venäläisen edustajiston kesken aletaan täällä pikapuolin, ilmottaa sosialistinen sanomalehti Social-Demokraten, Mr. Kreshentseff, neuvostohallituksen epävirallinen edustaja Tukholmassa, saapuu tänne varustettuna valtuuksilla tehdä sopimus Venäjän puolesta Tanskan kanssa.

Neuvostohallituksen lähettiläs Suomessa on pyytänyt Suomeen paenneitten kapinallisten aseitten luovuttamista Neuvosto-Venäjälle, mutta Suomen hallitus ei ole suostunut pyyntöön.

Suomi on alkanut kauppasuhteet Venäjän kanssa lähettämällä Venäjälle suuret määrät kuivattuja hedelmiä, joita tuotettiin maahan nälkäaikana, mutta joita nyt ei tarvita.

RAUTATIETYÖL. RAUHANEHDOT HALLITUKSELLA

Työläisten 12 vaatimusta esitetty luovuttamattomina oikeuksina

CHICAGO, huhtik. 7 p. — Viisi rautatieläisten uniota, käsittäen noin puoli miljoonaa jäsentä, jätti tänä iltana presidentti Hardingille työläisten rauhanehdot riitaisuuksien selvittämiseksi yhtiöiden ja työläisten välillä. Työläiset suosittavat sekä työntekijäin että työnantajien edustajien konferenssin koollekutsumista, jossa laadittaisiin uudet työsuhteita määrittelevät säännökset kansallisen työsopimuksen sijalle, josta parhaillaan riidellään rautateiden työlautakunnan edessä tuloksettomasti.

Suositukset esitetään viiden mekaanillisen union edustajien lausunnossa, jonka presidentille lähetti American Federation of Labor liiton rautatiedepartmentin esimies B. M. Jewell.

Lausunnossa esitetään, että kaikkien nykyään esillä olevien riitaisuuksien ratkaisu lykätään konferenssille.

Tämä lausunto johtuu presidentti Hardingin taannottain Jewelille tekemästä esityksestä, että työläiset esittäisivät oman suunnnitelmansa riitaisuuksien selvittämiseksi. Työläisten vastauksessa esitetään kaksitoista kohtaa eli "pointia" työn muuttamattomina ja luovuttamattomina oikeusina. Näistä kohdista on päästävä yksimielisyyteen ja siihen mennessä on kansallinen työsopimus pidettävä voimassa, muussa tapauksessa on teollisuusrauha mahdoton, sanotaan vastauksessa. Ehtojen joukossa on lueteltu yleensä ne vaatimukset, jotka American Federation of Labor on hyväksynyt käytännölliseksi ohjelmakseen, kuten sopimusoikeus omien edustajien kautta, union tunnustaminen, 8-tuntinen työpäivä, lisämaksu ylityöstä, työtehoisuuden standardisoiminen, suojelusvälineiden parantaminen, j.n.e.

Rautatieyhtiöiden taholta on rientetty vastustamaan työläisten konferenssivaatimusta. Kaksikymmentäkuusi rautatieyhtiötä on jo ilmottanut palkanalennuksen ja jättänyt sitä anomuksen rautateiden työlautakunnalle, joka ilmottaa alkavansa kuulustelut palkanalennusvaatimuksista huhtikuun 18 p:nä.

YHDYSVALTAIN JA ENGLANNIN SUHTEET

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., April 8, 1921, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

LONTOO, huhtik. 7 p. — Yhdysvaltain vaatimuksen, että kaikkien maiden kansalaisia on kohdeltava samalla tavalla kaikissa liittolaismaiden holhoojavallan alaisina olevissa territooreissa, Englannin hallitus tuskin katsoo olevan sopusoinnussa Yhdysvaltai n hallituksen suhtautumisen kanssa yhdysvaltalaisiin öljyintresseihin Mexicossa. Englannin hallituksen katsomus tuodaan esille pitkässä vastauksessa, jonka se lähetti valtiosihteeri Colbyn noottiin viime marraskuun 20 päivältä ja joka saatettiin täällä julkisuuteen eilen.

KIVENHAKKAAJIEN PALKKOJA KOROTETTU

PORTLAND, Ore., 7 p. huhtik. — Granite Cutters järjestön sihteeri G. A. Domes ilmottaa, että kivenhakkurien päiväpalkka Portlandissa on nostettu $8:sta $9:ään päivä. Entinen palkkasopimus umpeenkului huhtikuun 1 p:nä. Kivenhakkurien minimipalkka San Franciscossa ja Los Angelesissa on ollut 9 dollaria päivä.

LAATIKONTEKIJÄIN PALKKOJA EI ALENNETA

CHICAGO, 7 p. huhtik. — B. F. Masters, laatikkotehtailijainyhdistyksen esimies, ilmotti täällä pidetyssä konventsionissa, että laatikontekijäin palkat tulevat pysymän ennallaan, vaikkakin laatikoiden hinta on markkinoilla alentunut.

VAROKAA HUMPUUKILÄÄKKEITÄ

WALLA WALLA, Wash., 7 p. huhtik. — Clyde Clippinger, ijältään 37-vuotias, kuoli täällä pitkällisen sairauden jälkeen, joka aiheutui "tupakkakuurin" ottamisesta. Clippinger oli ostanut jonkinlaista lääkettä päästäkseen tupakanhimosta, mutta hän sairastuikin ankaraan umpitautiin ja aivokalvontulehdukseen lääkkeen vaikutuksesta.

FARMARIT SUURISSA HOMMISSA

Suurisuuntainen suunnitelma hyväksytty Chicagon konventsionissa

CHICAGO, 7 p. huhtik. — Farmarien edustajat konventsionissaan tänä iltana hyväksyivät yksimielisesti niin sanotun 17-komitean raportin, jossa suositetaan ko-operatiivisen välitystoimiston perustamista viljan toimittamiseksi markkinoille ilman viljakeniotelijain apua.

Raportti hyväksyttiin kahden päivän ankaran taistelun jälkeen. Siihen yritettiin ensin saada useita muutoksia, kuten esimerkiksi, että jokainen järjestöön kuuluva farmari on velvotettu jättämään viljansa ko-operatiivisille välitystoimistoille, mutta tämä esitys hylättiin, joten viljanluovutus jää farmarin vapaasta valinnasta riippuvaksi, kuten raportissa suositetaan. Oklahomalaisen farmarin Carl Williamsin ehdotus, että viljan "puulaus" tehdään pakolliseksi niissä valtioissa, joissa vehnänviljelys on pääasiallisin maantuote, hylättiin myöskin. Muutosehdotuksista luovuttiin viimein ja raportti hyväksyttiin yksimieliesti.

Maanviljelijäin toiveena on tämän yrityksen kautta tähdätä kuolinisku viljakeinottelijoille.

SKANDINAVIAN SÄHKÖTYÖLÄISTEN SOLIDAARISUUS

TUKHOLMA, huhtik. — Kristianiassa on näinä päivinä pidetty Ruotsin, Tanskan ja Norjan sähkötyöläisten liittojen edustajain kongressi, jossa on tehty eräitä tärkeitä päätöksiä, jotka koskevat keskinäisen yhteyden parantamista ja yksimielisyyden saavuttamista niissä kysymyksissä, jotka esitettiin ratkaistaviksi. Uusi sopimus sisältää m.m. määräyksiä, että siinä tapauksessa, jos jossakussa näistä kolmesta liitosta puhkeaa vakavampi työselkkaus, niin on sillä oikeus saada veljesliitoilta avustusta, joka 12 viikon aikana nousee vähintään 90,000 kruunuun. Pienempiä avustusmääriä annetaan erityisten määräysten mukaan. Niinikään tehtiin päätös, joka sisältää, että kriitillisissä tilanteissa nämä kolme liittoa käytännöllisessä suhteessa tulevat esiintymään yhtenä järjestönä. Liittojen yhteenlaskettu jäsenluku nousee lähes 12 tuhanteen.

Ruotsin sähkötyöläisten liiton hallinto on ilmottanut, että sähkötyöalalla Ruotsissa vallitsee nykyään suuri työttömyys. Noin 25 pros. sähkötyöläisistä eli noin 1,000 montööriä on tätä nykyä ilman työtä. Yksistään Tukholmassa nousee työttömien sähkötyöläisten lukumäärä huomattavasti yli 200.

Syynä työttömyyteen on osaksi vähäinen rakennustoiminta ja ahdas aika, osaksi myös sekin, että mainitulle ammattialalle antautui kriisivuosina liiaksi monta työläistä, joten työtä ei jatkuvasti ole riittänyt kaikille uusille tulokkaille.

VENÄLÄIS-AFGANISTANILAINEN SOPIMUS

MOSKOVA. (F.P.) — Kaikille Idän kansoille myönnetään itsemääräämisoikeus sopimuksessa, jonka Neuv.-Venäjä ja Afganistan ovat vastikään allekirjottaneet. Sopimuksen mukaan kumpikaan sopimusmaa ei ole oikeutettu tekemään minkään kolmannen maan kanssa sellaista sopimusta, joka koituisi vahingoksi toiselle sopimusmaalle. Afganistan on nyt suoranaisessa yhteydessä muun mailman kanssa Venäjän ja Intian kautta.

LAPSI SYNTYNYT 22 UNSSIN PAINOISENA JA ELÄÄ

OMAHA, Neb.— Täydellisesti muodostunut, mutta painaen ainoastaan 22 unssia (alle puolentoista naulan), tyttölapsi syntyi Mr. ja Mrs. Michael A. Reganille täällä. Lapsi on niin pieni, että sitä voidaan lellitellä, peitteineen ja kaikkineen, sairaanhoitajattaren kahdessa kädessä.

VERO MÄÄRÄTTY VANHOILLE POJILLE

HELENA, Mont. — Montana on päättänyt, että vanhana poikana oleminen on erityinen etuoikeus. Lainlaatijakunta on hyväksynyt kolmen dollarin vuotuisen veron naimattomille täysi-ikäisille miehille.

Raha käytetään leskien armoeläkerahan maksamiseksi.

Mielenosotuksesta poliittisten vankien hyväksi ei luovuta

WASHINGTON, (F. P.) — Poliittisten vankien amnestiakomitea valmistelee parhaillaan kiireesti huhtikuun 13 p:ksi mielenosoitusta Washingtoniin. Sanottuna päivänä on kulunut kaksi vuotta Eugene V. Debsin sulkemisesta Atlantan vankilaan, ja sattuma on myös määrännyt tuon päivän Abraham Lincolnin kuolinpäiväksi.

Morris Hillquit on suostunut olemaan jäsenenä lähetystössä, joka käy presidentti Hardingin tykönä esittämässä yleistä amnestiaa kaikille poliittisillle vangeille. Samana päivänä Washingtonissa järjestettävässä joukkokokouksessa puhuvat senaattorit J. I. France, Marylandista, Seymor Stedman, Roger Baldwin, Tri. J. Haynes Holmes, ynnä muut.

Lähettiläitä sanotaan saapuvan maan eri osista. Pienimmät ja suurimmat työväenuniot, Terre Hauten hiilenkaivajien pienestä järjestöstä — jonka jäsenet ovat veroittaneet itseään 50 sentillä suorittaakseen lähettilään matkakustannukset — konetyöläisten järjestöön kuuluvaan suureen Columbia Majaan No. 174 saakka, lähettävät edustajansa Washingtoniin Chicagossa, Milwaukeessa, Minneapolissa ja St. Louisissa ovat työväenjärjestöt lupautuneet lähettämään edustajansa mielenosotukselle. Farmer-Labour puolueen odotetaan lähettävän 200 edustajaa ja American Civil Liberties Unionin myös useampia.

Amnestiakomitealle saapuu joka päivä tukuttain kongressille osotettuja anomuslistoja poliittisten vankien puolesta. On arveltu, että nykyään kiertävät amnestia-anomuslistat tulevat sisältämään enemmän allekirjotuksia kuin mikään kongressille ennemmin esitetty anomus tämän maan historiassa.

Chicagon Työväenliitto, jossa on lähes puolimiljoonaa jäsentä, Philadelphian kutomotyöläisten piirineuvosto, käsittäen 15,000 jäsentä; konetyöläisten liiton maja "North Star", Evansvillen, Ind., työväenunioiden keskusneuvosto, yli 300 paikallisuniota Illinoisissa ja useat United Mine Workers' järjestön lokaalit ovat kannattaneet amnestiataistelua sekä lähettäneet perille allekirjoituksilla varustettuja anomuksia.

RUOTSIN PARLAMENTTI LOPULLISESTI VAHVISTANUT NAISTEN ÄÄNIOIKEUDEN.

TUKHOLMA, — Ruotsin parlamentti on liittänyt naisten äänioikeuslain perustuslakiin. Ruotsin naiset tulevat äänestämään ensi kerran tänä vuonna. Ruotsin parlamentti on myös hyväksynyt lain, jonka mukaan naiset oikeutetaan hakemaan korkeampiakin virkoja siviilialalla. Periaatteena noudatetaan: samanlainen maksu samanlaisesta työstä.

BERLIINI. — Berliinin observatorion johtaja tri Archenhold on juuuri huomannut suuren "pilkun" auringossa, mikä on neljätoista kertaa niin suuri kuin maapallo. "Pilkku" muuttaa alituisesti muotoansa. Seikka, että tänä aikana on vähän ilmaantunut "pilkkuja" aurinkoon, lisää mielenkiintoa tri Archenholdin huomioon.

Tohtori Archenhold huomauttaa, että nykyään vallitseva kesäinen ilma Keski-Europassa johtuu auringon "pilkuista", mikä myöskin saattaa vaikuttaa ilmastoon toisellakin tavalla.

MITÄ VALKOINEN SUOMI OMISTAA

7,203 vankia seuraavissa paikoissa.	
Helsingin kuritushuone	860
Turun kuritushuone	943
Turun mielisairaala	68
Hämeenlinnan kuritushuone	386
Lappeenrannan työvankila	440
Helsingin lääninvankila	276
Turun lääninvankila	285
Hämeenlinnan lääninvankila	170
Viipurin lääninvankila	290
Mikkelin lääninvankila	152
Kuopion lääninvankila	226
Vaasan lääninvankila	226
Oulun lääninvankila	165
Turun pakkotyölaitos	116
Tammisaaren pakkotyölaitos	632
Ilmajoen varavankila	219
Sukevan varavankila	210
Lammin varavankila	169
Mäntyharjun varavankila	245
Konnunsuon varavankila	173
Kruunupyyn apuvankila	55
Tuusulan apuvankila	24
Rautjärven apuvankila	93
Maikkulan apuvankila	64

LITVINOFF NEUV.-VENÄJÄN PYRKIMYKSISTÄ

Sanoo Venäjän haluavan säilyttää rauhan ja toimia uudelleenrakennustyössä

TALLINNA, huhtik. 7 p. — Maxim Litvinoff, Neuvosto-Venäjän edustaja, sanoi täällä häntä haastateltaessa. Venäjän pyrkivän säilyttämään rauhan ja haluavan vain ahertaa uudelleenrakentamistyössä. Hän sanoi olevan kokonaan valheellisia tietojen, että Venäjä muka mobilisoisi sotaväkeä Latvian ja muiden maiden rajoille.

Moskovan Prawdassa julkaistuista tiedoista, että Venäjällä olisi armeijain hajalle laskeminen keskeytetty sen takia kun Unkari, Rumania ja Puola ovat tehneet militaarisen liiton, ei hän sanonut tietävänsä mitään. "Meidän naapureistamme Japani on ainoa, joka vielä hankkii sotaa meitä vastaan," sanoi Litvinoff. "Läntisten naapuriemme kanssa me elämme sovussa, lukuunottamatta Rumaniaa. Minä olen jo kauan odottanut tänne saapuvaksi Rumanian edustajaa, jonka Rumanian hallitus on luvannut lähettää solmiamaan sopimuksen Venäjän kanssa.

"Mitä tulee Yhdysvaltoihin, niin Neuvosto-Venäjän hallitus edelleen odottaa vastausta pyyntönsä, että sen sallittaisiin lähettää komissioni Yhdysvaltoihin, sillä me emme voi pitää sanomalehdissä julkaistua lausuntoa Venäjän hallitukselle osotettuna vastauksena."

Litvinoff sanoi, että koska Yhdysvalloissa ilmeisestikään ei haluta tietää totuutta Venäjästä, niin olisi hyödytöntä antaa yhdysvaltalaisille lehtien kirjeenvaihtajille lupaa mennä Moskovaan. Jos he kirjottaisivat juuri niin kuin asiat ovat, niin heitä ei uskottaisi, vaan heitä syytettäisiin propagandan harjottamisesta. Me panemme toimeen kaikkia sellaisia uudistuksia, Litvinoff sanoi, jotka katsotan tarpeelliseksi työläisten elinehtojen parantamiseksi, mutta emme tee sitä minkään ulkomaisen vallan määräyksestä.

Sotaveteraanien huolto

WASHINGTON, 7 p. huhtik. — Presidentit Hardingin äskettäin nimittämä veteraanien huoltoa tutkiva komitea on nyt jättänyt presidentille raporttinsa, suosittaen erikoisen sotaveteraanien huoltokomissionin perustamista, jota hoitaisi yksi ainoastaan presidentille vastuunalainen ylitirehtöri. Raportissa tehdään seitsemän eri suositusta, jotka tähtäävät kaikkien nykyään ristiriitaisesti toimivien veteraanien huoltoa harrastavien toimistojen järjestämiseen yhden hallinnon alaiseksi. Tähän saakka ovat nämä toimistot, kuten vakuutustoimisto, loukkautuneiden hoitolautakunta, j.n.e. toimineet itsenäisesti seurauksella, että sota veteraanien huoltoa koskevat asiat ovat nykyisin toivottomasti sekasorrossa.

Komitea myös suosittaa sen $18,-600,000 määrärahan pikaista käyttämistä, minkä viime kongressi myönsi uusien sairaaloiden rakentamiseen sairaita ja loukkaantuneita veteraaneja varten.

LYKKÄYTYYKÖ DEBSIN VAPAUTTAMINEN VIELÄKIN

WASHINGTON, 7 p. huhtik. — Oikeusviraston suositukset presidentti Hardingille Debsin jutussa tuskin valmistuvat kuukauteen, ilmottaa yl:syyttäjä Daugherty, joka taannottain haastoi Debsin Washingtoniin. Hitaat siis ovat herrojen kiireet.

KIRJAPAINOJEN OMISTAJAT EIVÄT MYÖNNY VAATIMUKSIIN.

CINCINNATI, huhtik. 4 p. — Täällä koolla oleva koko maata käsittävä kirjapainojen omistajain yhteinen konventsiooni hyväksyi päätöslauselman, jonka mukaan he kieltäytyvät hyväksymästä 48 tuntia lyhyempää viikkoa. Edustajia oli 170, edustaen 5034 kirjapainoa. He muodostivat Amerikan 48-tunnin liiton, jonka keskusvirasto tulee sijaitsemaan Chicagossa.

Työnantajilla on jo yksi suuri teollisuusunionsa, jonka kautta he yleistyttävät taistelunsa työläisiä vastaan. Mutta työläiset vielä riitelevät pienissä ammattiunioissaan toistensa kanssa ja sen kautta heikentävät omaa taistelurintamaansa.